

Cirkulärnr: 2000:40
Diariernr: 2000/0952
Handläggare: Kerstin Blom Bokliden
Sektion/Enhet: Plan- och miljösektionen
Datum: 2000-04-04
Mottagare: Miljö- och hälsoskyddskontor eller motsvarande
Rubrik: Föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor

Plan- och miljösektionen
Kerstin Blom Bokliden

2000-04-04

Miljö- och hälsoskyddskontor eller
motsvarande

Föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor

Naturvårdsverket har kommit ut med nya föreskrifter om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor NFS 2000:A1 vilka ersätter SNFS 1990:5 och SNFS 1995:3 samt tillhörande allmänna råd 90:17. Skälet till att de gamla föreskrifterna revideras är bl.a. EU-medlemskapet, återinförande av regler för återkommande kontroll av cisterner ovan mark, införande av nya regler för återkommande kontroll av inomhuscisterner samt ett allmänt behov av samordning och förtydligande av gällande bestämmelser. Föreskrifterna gäller för förvaring av dieselbrännolja eller eldningsolja, spillolja samt förvaring av brandfarliga vätskor.

Föreskrifter innehåller regler och bestämmelser för :

- markförlagda cisterner avseende cisternernas tekniska utformning samt hur återkommande kontroll av dessa ska ske
- anmälan och återkommande kontroll av vissa cisterner ovan mark
- skyddsåtgärder då brandfarliga vätskor hanteras inom vattenskyddsområden.

Föreskrifterna är utfärdade med stöd av 26 § förordningen (1998:941) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

Ansvar idag

Idag är det anmälningsplikt och krav på återkommande kontroll för oljecisterner i mark och för hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde. Återkommande besiktning krävs för oljecisterner i mark samt för cisterner ovan jord som är större än 1 kubikmeter. En kopia av besiktningsrapporten ska sändas till miljönämnden eller motsvarande.

Vad är nytt?

I enlighet med miljöbalkens grundläggande försiktighetsprinciper och ett större ansvar för den som är fastighetsägare eller verksamhetsutövare föreslås ytterligare försiktighetsmått än vad som finns idag. Det ställs framför allt större krav på den som är innehavare av en fastighet eller utövar en verksamhet. Det är dessa som är ansvariga för att försiktighetsmått vidtas när nya installationer sker samt är skyldig att se till att återkommande besiktningar utförs för befintliga cisterner. I vissa fall ska information (anmälan) och inrapportering (kopia av besiktningsrapporten) ske till tillsynsmyndigheten

Från och med den 1 juli i år gäller föreskrifterna **även** följande objekt:

- cisterner ovan jord utanför vattenskyddsområde
- markförlagda spilloljecisterner
- sekundärt skydd för cisterner inom vattenskyddsområde
- cisterner inomhus

Information och inrapportering till tillsynsmyndigheten gäller dock **inte** för oljecisterner inomhus, t.ex. i villakällare. Något register över dessa behöver ej föras av kommunen.

Övergångsbestämmelser

För anordningar som tagits i bruk före den 1 juli i år får äldre bestämmelser om utförande, utrustning och förläggning tillämpas. För anordningar som återkommande ska genomgå kontroll, men som inte tidigare omfattats av detta enligt de äldre bestämmelserna gäller följande.

- Är anordningen i bruk den 1 november 1999 ska den genomgå kontroll enligt bestämmelserna om återkommande kontroll enligt föreskrifterna senast den 1 juli 2004, detta gäller för cisterner utomhus. För cisterner inomhus är datumet för detsamma den 1 juli 2006.
- Är anläggningen ej i bruk den 1 juli 2000 ska återkommande kontroll ske vart 6:e eller var 12:e år.
- Kravet på sekundärt skydd inom vattenskyddsområde gäller inte för befintliga anläggningar installerade före den 1 juli 2000.
- Dessa föreskrifter ersätter tidigare bestämmelser som meddelats enligt SNFS 1990:5, MS:25 och SNFS 1995:3, MS:82.

Konsekvenser för kommunerna

Kommunerna är inte skyldig att se till att inrapportering sker från fastighetsägare som har oljecisterner i villakällare. Kommunerna är således ej heller skyldiga att ha något register över dessa cisterner. Det är fastighetsägaren som är skyldig att se till att återkommande kontroll sker men någon inrapportering till tillsynsmyndigheten behövs inte.

Ett antal nya objekt tillkommer. Det är bl.a. oljecisterner ovan mark, många gånger finns dessa hos jordbrukare, småföretagare och bensinstationer. Vi vet

att många kommuner redan idag har viss tillsyn på dessa cisterner vilket innebär att de nya föreskrifterna inte kommer att medföra så stora förändringar mot idag. En annan grupp som tillkommer är spilloljecisterner i mark. Dessa är inte lika många men desto viktigare. De flesta kommuner har, så vitt vi kan bedöma, redan idag kännedom om dessa, särskilt de spilloljetankarna som finns på bensinstationer. För dessa objekt föreligger det både informationsplikt för nya installationer och inrapportering för befintliga, se övergångsbestämmelser.

Vi har gjort bedömningen att den ytterligare tillsyn som kommunerna kommer att bedriva, främst genom administrativa åtgärder, motsvarar den nytta som det innebär att få kännedom om dessa objekt. Dessutom kommer försiktighetsåtgärder från fastighetsägare och verksamhetsutövare på sikt medföra att riskerna för skadorna i miljön minskar. Det är angeläget anser Kommunförbundet att kommunen dokumenterar den tid som läggs ner på tillsynen och dessutom använder sig att möjligheten att finansiera tillsynen med avgifter. I Svenska Kommunförbundets skrift "Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område – underlag för lokala bedömningar" har den gamla föreskriftsbeteckningen SNFS 1990:5 angivits. Vid uppdatering av kommunens taxa inom miljöbalkens område bör underlaget och taxan justeras utifrån de nya föreskrifterna.

Utbildningsdagar

Med anledning av de nya föreskrifterna kommer Naturvårdsverket att genomföra regionala utbildningsdagar senare i vår. (Umeå den 11 maj, Växjö den 12 maj och i Stockholm den 30 maj.) Vid utbildningsdagarna kommer, förutom Naturvårdsverket, SWEDAC, Sprängämnesinspektionen, något branchföretag samt en kommunrepresentant att medverka. För ytterligare information angående utbildningsdagarna var god kontakta Bo Jansson på Naturvårdsverket, tfn 08-698 11 73.

Frågor om föreskrifterna kan ställas till Kerstin Blom Bokliden, plan- och miljösektionen, tfn 08-772 41 93, e-post: kerstin.blom.bokliden@svekom.se. eller Staffan Wikell, kommunalrättssektionen tfn 08-772 44 36, e-post: staffan.wikell@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Plan- och miljösektionen

Anders Ekengren

Kerstin Blom Bokliden